

Rekabet Kurumu Başkanlığından,

REKABET KURULU KARARI

Dosya Sayısı : 2010-1-316

(Öneraştırma)

Karar Sayısı : 11-07/132-41

Karar Tarihi : 03.02.2011

A. TOPLANTIYA KATILAN ÜYELER

Başkan : Prof. Dr. Nurettin KALDIRIMCI

Üyeler : Doç. Dr. Mustafa ATEŞ, Mehmet Akif ERSİN,
İsmail Hakkı KARAKELLE, Doç. Dr. Cevdet İlhan GÜNAY,
Murat ÇETİNKAYA, Reşit GÜRPINAR

B. RAPORTÖR : Mehmet Selim ÜNAL, Burak SAĞLAM

C. BAŞVURAN : - Uğur SÖYLEMEZ
Hamidiye Mah. Ş. Ahmet Çolak Sk. No:3/B Aksaray
- Göksel YÜZÜGÜLLÜ
Aksaray İdare Mahkemesi Başkanlığı Aksaray

D. HAKKINDA İNCELEME

YAPILANLAR : Ortaköy ayırımına kadar Aksaray-Ankara yolu üzerinde faaliyet gösteren Güvenalgaz, Yücelgaz ve Yamangaz bayileri

E. DOSYA KONUSU : Ortaköy ayırımına kadar Aksaray- Ankara yolu üzerinde faaliyet gösteren Güvenalgaz, Yücelgaz ve Yamangaz bayilerinin aralarında anlaşarak aynı fiyatı uyguladıkları iddiası.

F. İDDİALARIN ÖZETİ: Başvurularda özetle;

- Aksaray-Ankara yolu üzerinde faaliyet gösteren LPG istasyonlarında LPG'nin 03.11.2010 tarihine kadar 1,76 TL/litre'den satıldığı, bu tarih itibarıyla 1,92 TL/litre'ye çıkarıldığı,

- Söz konusu durumun bu güzergâhta faaliyet gösteren istasyonların aralarında anlaşarak fiyat belirlemelerinden kaynaklanabileceği

iddia edilerek konu hakkında araştırma yapılması talep edilmiştir.

Şikâyetçilerden bilgi talep edilmesi üzerine, bir şikâyetçi tarafından gönderilen cevabi yazıda;

- Aralarında anlaşma yaptıkları iddia edilen bayilerin başlıcalarının Güvenal Gaz, Yücel Gaz ve Yaman Gaz bayileri olduğu, bununla birlikte Aksaray-Ankara yolu üzerinde (Ortaköy yol ayırımına kadar) çok sayıda istasyon tarafından aynı fiyatların uygulandığı,

- Güvenal Gaz bayisinin fiyatını 1.92 TL/litre olarak belirledikten sonra, iş hacminin düşmesi nedeni ile LPG satış fiyatını tekrar 1.78 TL/litre düzeyine çektiği, LPG fiyatlarındaki son artıştan sonra ise fiyatını 1,99 TL/litre'ye yükselttiği, dolayısıyla bu firmanın fiyatlarını ekonomik gerekçeler dışında belirlediği

ifade ve iddia edilmiştir.

G. DOSYA EVRELERİ: Kurum kayıtlarına 08.11.2010 ve 11.11.2010 tarihlerinde ve 8474 ve 8673 sayılar ile giren başvurular üzerine hazırlanan 15.12.2010 tarih ve 2010-1-316 /İİ-10-356.MSÜ sayılı İlk İnceleme Raporu, 3.12.2010 tarih ve 10-80 sayılı Kurul toplantısında görüşülmüş ve soruşturma açılmasına gerek olup olmadığı belirlenmesi

11-07/132-41

amacıyla, Rekabetin Korunması Hakkında Kanun'un 40/1. maddesi uyarınca önaraştırma yapılmasına karar verilmiştir.

İlgili karar uyarınca düzenlenen 27.01.2011 tarih ve 2010-1-316/ÖA-11-356.MSÜ sayılı Önaraştırma Raporu 28.01.2011 tarih ve REK.0.05.00.00-110/24 sayılı Başkanlık önergesi ile 11-07 sayılı Kurul toplantısında görüşülerek karara bağlanmıştır.

H. RAPORTÖR GÖRÜŞÜ: İlgili Rapor'da; şikâyet konusu fiyat anlaşması iddiası ile ilgili olarak 4054 sayılı Kanun kapsamında soruşturma açılmasına gerek olmadığı ve şikâyetin reddedilmesi gerektiği görüşüne yer verilmiştir.

50 I. İNCELEME VE DEĞERLENDİRME

I.1. İlgili Pazar

Dosya konusu şikâyet çerçevesinde, ilgili ürün pazarı "Oto LPG pazarı"; coğrafi pazar ise "Aksaray" olarak tespit edilmiştir.

I.2. Yapılan Tespitler ve Değerlendirme

Raportörlerin başvuru sahibi Göksel YÜZÜGÜLLÜ ile yaptıkları görüşmede, birlikte fiyat belirleyen firmaların özellikle Güvenalgaz, Yücelgaz ve Yamangaz bayileri oldukları iddia edilmiştir. Bu bağlamda, önaraştırma kapsamı, bu dağıtıcı firmaların bayileri ile sınırlı tutulmuştur.

60 Esasen, yapılan yerinde incelemelerde anılan bayilerin aralarında anlaşarak aynı fiyatı uyguladıklarına ve 4054 Sayılı Kanun'u ihlal ettiklerine ilişkin herhangi bir bilgi ve belge tespit edilememiştir.

Yapılan yerinde incelemeler sırasında incelenen ve bilgi istenen istasyonların Ekim ve Kasım aylarındaki LPG alış fiyatları, satış fiyatları ve kar yüzdelerine aşağıdaki tablolarda yer verilmiştir:

Tablo 1: Yücelgaz Bayisinin Ekim - Kasım Ayları LPG Alış ve Satış Fiyatları ve Kar Oranları

<u>Tarih</u>	<u>KDV Hariç Birim Litre Alış Fiyatı</u>	<u>KDV Hariç Birim Litre Satış Fiyatı</u>	<u>Kar Oranı (%)</u>
1.10.2010
14.10.2010
15.10.2010
1.11.2010
2.11.2010
3.11.2010
30.11.2010

Tablo 2: Güvenalgaz bayisinin Ekim – Kasım Ayları LPG Alış ve Satış Fiyatları ve Kar Oranları

<u>Tarih</u>	<u>KDV Hariç Birim Litre Alış Fiyatı</u>	<u>KDV Hariç Birim Litre Satış Fiyatı</u>	<u>Kar Oranı (%)</u>
1.10.2010
14.10.2010
15.10.2010
1.11.2010
2.11.2010
3.11.2010
30.11.2010

Tablo 3: Yamangaz Bayisinin (İzzetoğulları) Ekim - Kasım Ayları LPG Alış ve Satış Fiyatları ve Kar Oranları

<u>Tarih</u>	<u>KDV Hariç Birim Litre Alış Fiyatı</u>	<u>KDV Hariç Birim Litre Satış Fiyatı</u>	<u>Kar Oranı (%)</u>
1.10.2010
14.10.2010

11-07/132-41

15.10.2010
1.11.2010
2.11.2010
3.11.2010
30.11.2010

Tablo 4: Yamangaz Bayisinin (Pınarbaşı Turizm) Ekim - Kasım Ayları LPG Alış ve Satış Fiyatları ve Kar Oranları

<u>Tarih</u>	<u>KDV Hariç Birim Litre Alış Fiyatı</u>	<u>KDV Hariç Birim Litre Satış Fiyatı</u>	<u>Kar Oranı (%)</u>
1.10.2010
14.10.2010
15.10.2010
1.11.2010
2.11.2010
3.11.2010
30.11.2010

70 Tabloların incelenmesi sonucunda, bu iki aylık dönemde akaryakıt fiyatlarının ve dolayısıyla kar marjlarının son derece dalgalı bir seyir izlediği sonucuna varılmıştır.

İkinci olarak fiyat değişimlerinin gerçekleştiği tarihler dikkate alındığında, fiyatların Ekim ayı itibarıyla bütün istasyonlarda birebir paralellik göstermediği, bununla birlikte Kasım ayının 3. gününden sonra ise incelenen 3 istasyonda 1,92 TL/litre olduğu görülmektedir. Öte yandan söz konusu durumun kalıcı olmadığı ve yerinde inceleme tarihi itibarıyla Yamangaz bayisi olan İzzetoğulları'nda LPG'nin satış fiyatının 1,99 TL/litre, Güvenalgaz bayisinde 1,86 TL/litre ve Yücelgaz bayisinde 2,05 TL/litre olarak gerçekleştiği görülmüştür. Ayrıca aynı dağıtıcı firma ile çalışan iki farklı Yamangaz bayisinde dahi fiyatların birbirinden farklı olduğu görülmektedir.

80 Ayrıca, incelenen istasyonlar dışında, yakın çevredeki Milangaz, Sunpet ve Bpet gibi rakip firmaların varlığı da dikkate alınmalıdır. Özellikle Milangaz gibi ayıksı bir firmanın varlığı ve uyguladığı rekabetçi fiyatlar nedeniyle, bir anlaşma yapılması veya olası bir anlaşmanın sürdürülebilmesi hususu gerçekçi değildir. Nitekim Milangaz bayisi tarafından yaratılan rekabetçi ortam hem Güvenalgaz bayisi yetkilisi tarafından, hem de Yücelgaz bayisi tarafından ifade edilmiş; ek olarak Yücelgaz bayisinin yetkilisi, Milangaz ve Güvenalgaz'ın mevcut iki bayisi aracılığıyla perakende satış yaptığını, bu bağlamda anılan iki bayinin çevrede yer alan diğer firmalara oranla tüketiciye daha rekabetçi fiyatlar sunabildiğini ve birbirleriyle de ciddi anlamda rekabet içinde olduklarını belirtmiştir.

90 Öte yandan yukarıdaki tablolarda gözlenen ve başvurunun temelinde de yattığı düşünülen LPG fiyatlarındaki artışın, taraflar arasındaki bir anlaşma dışında ürünün dağıtıcı firmalar tarafından temininde meydana gelebilecek bir fiyat artışından da kaynaklanabileceği göz ardı edilmemelidir. Nitekim Kasım ayında Cezayir'in¹ satış fiyatlarını arttırması ve döviz kurundaki artış nedeniyle LPG fiyatlarında % 15,7'lik bir artış meydana gelmiş ve LPG, ÜFE'de fiyatı en fazla artan ürün olmuştur².

¹ 5307 sayılı LPG Piyasası Kanunu'nun 10. maddesi uyarınca LPG alım satımlarında fiyatlar erişilebilir dünya serbest piyasa koşullarına göre oluşmaktadır. Bu kapsamda, Türkiye açısından erişilebilir dünya serbest piyasası olarak Cezayir kabul edilmekte ve Cezayir fiyatları baz alınmaktadır.

² <http://www.haber3.com/lpg-fiyatlari-tavan-yapti-625699h.html>

<http://www.cnnturk.com/2010/ekonomi/genel/12/04/lpg.fiyatlari.costu.bir.kere/598318.0/index.html>

11-07/132-41

J. SONUÇ

100 Düzenlenen rapora ve incelenen dosya kapsamına göre, Dosya konusu iddialara yönelik olarak 4054 sayılı Kanun'un 41. maddesi uyarınca soruşturma açılmasına gerek olmadığına, şikâyetin reddine OYBİRLİĞİ ile karar verilmiştir.